

БАЈКОВИТА ЈУТРА НА БЛЕДУ

Бледско језеро једна је од најпопуларнијих туристичких дестинација у Словенији. Ово бајковито место постало је истински симбол Словеније који привлачи пажњу посетилаца током целе године. А призор је невероватан: смарагдно-зелено језеро окружено је шумама и планинама са малим острвом у западном делу које красе црква и торањ, и средњовековним Бледским замком на литици изнад језера

Пише НАТАША ВУКОВИЋ
Фото NATANIA TRAVEL, PRESS

На око 50 км северозападно од Љубљане, у подножју планинских ланаца Јулијских алпа и Караванки сместило се Бледско језеро. Дугачко око 2 км и широко 1.380 м, ово језеро тектонско-ледничког порекла прави је туристички бисер Словеније у којој се шепури на 475 м надморске висине. Површинска вода лети се загреје до 24 степена, а зими се леђи на изузетно ниским температурама. Из језера истиче кратка речица Језерница и односи воду у долину Саве Бохињке, а свежа вода дотиче у језеро из реке Радовне, и то цевоводом. Око језера се простире град Блед са око 5.000 становника, који представља и седиште истоимене општине Горењске регије. У близини се налази и ушће река Саве Бохињке и Саве Долинке.

Мишгови и лејенде

За Бледско језеро везују се разни митови и легенде. Једна од њих каже да је језеро створила старословенска богиња Жива која је на његове обале населила виле и вилењаке. Жива је била богиња љубави и плодности. На острву су откривени гробови и скелети из периода између 7. и 9. века, када је на острву постојао њен храм, а на чијем месту је касније изграђена црква.

Чамцем до острва

До овог острва, иначе јединог у Словенији, могуће је доћи малим дрвеним чамцем који се зове *плетна*. Назив је добио по крову који је некада био исплетен од прућа, а у данашње време праве га од платна које штити путнике од сунца. Због заштите језера и животне средине, забрањена је употреба моторних пловила, тако да чамције користе искључиво весла. Чамац превози максимално 20 путника и право је уживање возити се у њему док клизи по мирној површини језера.

Вожња плетна чамцима датира још из 1590. године. Професија веслача који њима управљају веома је поштована и преноси се с генерације на генерацију, тако да је остала у појединим породицама током векова, слично гондолијерима у Венецији. Цена вожње плетном износи 14 евра по особи и обично имате 30-40 минута да прошетате по острву до повратка на обалу. Ако сте расположени, можете изнајмити мали чамац и сами веслати до острва или по језеру, а цена за сат вожње износи 15 евра.

Венчања на острву

Бледско острво познато је по цркви Успења Пресвете Богородице из 15. века, са звоником и остацима старословенског гробља. С јужне стране острва до цркве води 99 камених степеника саграђених 1653. године. Данас су венчања у овој цркви постала веома популарна и ствар престижа, подједнако и за парове из Словеније и из осталих земаља, а према локалној традицији, младожења би требало да носи у наручју младу преко свих 99 степеника јер то доноси срећу у будућем заједничком животу.

Оригинална црква потиче из 1142. године. Поново је изграђена средином 15. века у готичком, а завршена у барокном стилу. Улаз у цркву се плаћа (6 евра за одрасле), а у оквиру звоника високог 52 метра налази се и Звон желја из 16. века. Према традицији, верује се да ће оном ко зазвони тим звоном три пута бити испуњена желја коју пожели у том тренутку. За младенце такође важи веровање да звон доноси дуг и срећан живот. Поред цркве на острву се налази и кафић и продавница сувенира.

Лејенда о Звону желја

Негде око 1500. године, Поликсена вон Креигх, млада удовица из замка, дала је све злато и сребро које је имала како би се излило звоно за капелу на острву, због жалости за својим покојним мужем кога су убили разбојници. Међутим, због јаке олује, бродић који је превозио звоно преврнуо се и потонуо на дно језера. Несрећна због тог догађаја, Поликсена је продала

сву своју имовину, дала новац за изградњу цркве на острву и отишла у самостан у Рим. После њене смрти 1534. године папа шаље ново звоно које се и данас користи и које, према веровању, испуњава жеље посетилаца. А према легенди, током мирних ноћи, понекад се чује звук старог, потонулог звона...

Бледски двораци

Бледски двораци или Блејски град налази се на литици стене, 130 метара изнад језера.

До дворца се стиже путем, али је интересантнија шетња обележеном стазом кроз шуму. Потребно је око 20 минута да бисте стигли до дворца и зато обујте удобну обућу. На путу до дворца пролазите поред Цркве Светог Мартина, саграђене 1905. године у неоготичком стилу на темељима некадашње готичке цркве из 15. века.

Бледски двораци потиче из 11. века и сматра се најстаријим у Словенији. Тачније, први писани траг о граду везује се за 22. мај 1011. године, када је немачки краљ Хајнрих II поконио острво бриксеншком бискупту Албуину.

Бледски замак био је и административно седиште у Горњој регији, а у средњовековним списима Блед се спомиње под немачким именом Велдес.

Данас је двораци реновиран и прилагођен туристичким посетама (цена улазнице износи 11 евра за одрасле). Састоји се из два дворишна дела: у доњем делу налазе се штампарија, Столп галерија и кафе. У штампарији можете видети реконструисану Гутенбергову машину за штампање, а занатлија у средњовековној одори љубазно ће вам објаснити како су се ручно штампале књиге на дрвеној преси у 16. веку. Може сложити слова вашег имена и направити вам јединствени сувенир са Бледа.

Двораци не би могао да функционише без вина, тако да се између два дворишна дела налази и вински подрум Дорнберг. Дворски подрумар обучен у монашку одећу објасниће вам порекло вина и помоћи око ручног флаширања сопствене боце вина.

У горњем делу налазе се ковачница, капела из 16. века и музеј са интересантним поставкама које осликавају историју развоја

Бледа од бронзаног доба до данашњих дана. Једна просторија посвећена је и Арнолду Риклију, који је на Бледу покренуо алтернативне методе лечења.

Цео градски комплекс заштићен је високим зидовима са дугачким ходником, улазним и одбрамбеним торњем.

Свечаности и догађаји у дворцу

Поглед са зида дворца је феноменалан: острво са црквицом и звоником, обала са дрвећем у разним нијансама зелене боје и Јулијски алпи чији су врхови под снегом. Савршен спој смарагдно-зелене воде, зеленила и природе, благ ветар и сунце чине да заборавите на све и уживате у погледу и окружењу.

Бледски замак је право романтично место тако да се овде

често организују различите свечаности попут венчања и других великих прослава, јер се у оквиру дворца налази Дворана витезова и Блед ресторан. Можете да организујете и пословни састанак у мало другачијем окружењу: за такве прилике у дворцу постоје конференцијска сала и протоколарна соба.

Бледске кремшице

Блед је такође надалеко познат по јединственој послатици, а то је врста кремшите то јест кремшита. Обавезно је пробајте кад овде дођете јер је неодољива.

Оригинални рецепт потиче из 1953. године од Иштвана Лукачевића, некадашњег шефа ресторана хотела *Парк*. На врху је златна хрскава кора направљена од путера и посута шећером у праху, у средини богата укусни крем од ваниле прекривен шлагом, док је доња корица од теста са путером. Колико је популарна бледска кремшита говори и податак да је до сада произведено око 12 милиона ових колача, а да ли је тако укусна као што сви причају, процените сами.

Туризам на Бледу

Савршен географски положај на јужној страни Алпа, као и близина аустријске и италијанске границе, чине Блед идеалним местом за туризам преко целе године.

Током летњих месеци, од јуна до септембра, температура воде креће се око 24 степена, што је чини идеалном за купање и роњење. Посетиоци на Бледу могу шетати стазом који води око језера у дужини од 6 км, возити бицикл или уживати у возњи фијакером. Дозвољен је и спортски риболов јер у језеру има 19 врста риба. Веслање на језеру је такође веома популарно јер Блед има дугу традицију веслања и домаћин је међународних такмичења. Шумовите падине планина Јеловице и Покљуке које окружују језеро представљају савршено окружење и за планинарење.

Нарочито интересантно искуство пружа возња тзв. летњим санкама на падинама брда Стража, од пролећа до јесени. Санке су закачене за специјалну шину и могу да развију брзину од 40 километара на час – идеално за подизање адреналина! Дужина стазе је 520 метара и спуштате се са висине од око 130 метара према језеру. Током зиме шине се склањају и овај терен се претвара у скијалиште.

Блед је одлична база током зимских месеци за љубитеље скијања и сноуборда јер се у његовом окружењу налазе три позната скијашка места: Крвавец, Вогел и Кобле. Још од времена Карађорђевића између два светска рата, овде постоје терени за голф, тениски терени, а ту је и казино. Током целе године на Бледу се организују разни догађаји, концерти,

фестивали, спортска такмичења, а посебно су интересантна дешавања која враћају Блед у средњовековно доба.

Блед као терапија

Туризам на Бледу почео је да се развија средином 19. века захваљујући Швајцарцу Арнолду Риклију, који се разболео и дошао на Блед због ваздуха, термалне воде и природе. С обзиром на то да се брзо опоравио, схватио је које су благодети благе климе и свих могућности које језеро пружа. Напустио је породичну фирму и 1855. године отворио свој први центар са сопственим методама лечења на Бледу. Арнолд Рикли је један од зачетника алтернативне медицине који је разрадио програм различитих активности с акцентом на пливању, купању у кадама са термалном водом, сунчању и пешачењу. Чувен је његов цитат: *Вода је добра, ваздух је бољи, али најбоље је сунце*. Локално становништво га је звало *сончни доктор* јер је промовисао сунчање као терапију. Мештани нису били баш одушевљени јер је терапија подразумевала и ходање по сунцу без одеће (на ограниченем простору на брду Стража). Зато се Арнолд Рикли сматра једним од зачетника натурализма. Ово лечилиште је радило до Првог светског рата, али се и данас његове методе комбинују с новим терапијама у медицинско-регенеративним програмима. У знак сећања на Арнолда Риклија, сваке године се на Бледу организују *Риклијеви спортски дани* и *Пешачење на Риклијевим стазама*.

Прва купалишта и организовани смештај за госте граде се 1895. године, а већ 1906. године Блед се убрајао у најбоље туристичке дестинације у Аустроугарској империји. У данашње време око језера постоји неколико веома луксузних хотела са СПА центрима међу којима је свакако и чувена *Вила Блед*, некадашња резиденција маршала Тита. На Бледу има око 4.000 кревета у различитим смештајним објектима које чине хотели, виле и пансиони, а на њему можете и камповати.

Између легенди и стварности

Комбинација феноменалне природе, свеж ваздух, могућности за бављење различитим спортовима и уживањем, учинили су да је Блед постао једно од елитнијих места за одмор у Европи. Бледско језеро изгледа подједнако лепо током свих годишњих доба. У пролеће и лето све је зелено око језера, а у даљини видите обронке Јулијских алпа под снегом. Јесен даје језеру посебно златножуте тонове и бакарне одсјаје у води, а зими изгледа као да је насликано и нестварно попут бајки и легенди које се везују за ово прелепо место.

Слика романтичног Бледа напросто вас мами да га посетите и уживате у његовој природи, док се негде у даљини чује звук звона са језера... ■